

Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen

Møteinnkalling

Utval:	Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen
Møtestad:	Juvasshytta
Dato:	10.09.2026
Tidspunkt:	09:30

Eventuelt forfall må meldes snarast til nasjonalparkforvaltar. Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Linda Herfindal Lien er tilsett som kommunikasjonsrådgjevar ved Miljøavdelinga, Statsforvaltaren i Vestland.

Linda vil vere med på møtet i Rådgjevande utval onsdag, og i samråd med styreleiar har vi invitert ho til styremøtet torsdag for å sei litt om korleis ho vil jobbe i verneområde med villrein og mykje besøk.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-Saksnr
ST 35/2026	Godkjenning av innkalling og dagsorden		
ST 36/2026	Referatsaker		
RS	Nyval av varamedlem - Vang - Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - valg og konstituering - 2024 - 2027		2023/14594
RS	Inspeksjonsrapport - Jotunheimen NP - Lom - opprusting og utviding av Memurubu Kraftverk - Memurubu turisthytte AS - Kleppconsult AS		2018/618
RS	Ultraløp - Avklaring og avslutting av sak i Miljødirektoratet		2023/338
RS	Utladalen LVO - Skjøtselsavtale - Slått av slåtteeng i Heimre Hjelledalen - Øyvind Hjellev		2026/4320
RS	Utladalen LVO - Skjøtselsavtale - Slått og rydding av kratt - Guridalen - Skogadalsbøen - 2026 - Utladalen Sameige		2026/4320
RS	Jotunheimen NP - Skjøtselsavtaler - Styrt beite - Slått og rydding av seterkrve - Storådalen beitelag		2025/11936
RS	JOTUNHEIMEN NASJONALPARK - SKJØTSEL VED GJENDEBU 2026 - Styrt beite - Storådalen beitelag		2025/11936
RS	Endringsvedtak - Utladalen LVO - Årdal - Gravdalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - frakt av materialar og utstyr - oppføring av ny bru - Årdal Turlag		2026/5093
RS	Administrativt uttale - Årdal - kommunedelplan for naturmangfald 2026 - 2038 - høyring og offentlig ettersyn		2026/10223
RS	Søknad - Jotunheimen NP - Luster - Fannaråkhytta - byggetiltak - 2026 - tilbygg og ombygging - DNT Oslo og Omegn		2026/7438
ST 37/2026	Delegerte vedtak		
23/2026	Delegert vedtak - Dispensasjon - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - el-sykkel - filmproduksjon for Utladalen nasjonalparksenter - Falkeblakk AS		2026/4392
24/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Lom - Glitterheim turisthytte - motorferdsel - 2026 - restaureringsarbeid og forsikringssak - DNT Oslo og Omegn		2026/6081
25/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2026 - 2027 - innsamling av moser og bergartsprøver - Biofokus - Universitetet i Oslo		2026/5776

26/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2026 - innsamling av mikrosopper - Norsk institutt for naturforskning NINA		2026/5087
27/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Utladalen LVO - Årdal - Gravdalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - frakt av materialar og utstyr - oppføring av ny bru - Årdal Turlag		2026/5093
28/2026	Delegert vedtak - delvis avslag - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - bruk av drone - 2026 - TV-produksjon - Ekspedisjonen - NRK - Strix Rakett Novemberfilm	X	2026/4865
29/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - Delvis innvilgelse av dispensasjon - endring av opptaksområde - bruk av drone - 2026 - TV-produksjon - Ekspedisjonen - NRK - Strix Rakett Novemberfilm	X	2026/4865
30/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - helikopter - Utsifting av bruer over Hellstuguåe - Nordplan for DNT Oslo og Omegn		2026/7065
31/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Utladalen LVO - Årdal - Stølsmaradalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av materialar og utstyr til ny bru - DNT Oslo og Omegn		2026/7171
32/2026	Endringsvedtak - Utladalen LVO - Årdal - Stølsmaradalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av materialar og utstyr til ny bru - DNT Oslo og Omegn		2026/7171
33/2026	Gjendebu - Utbedring av renseanlegg - Godkjenning av tilleggsturer		2025/221
34/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Luster - Skagastølsdalen - Tindeklubbhytta - motorferdsel - 2026 - helikopter - Norsk Tindeklubb - DNT Oslo og Omegn		2026/7380
35/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2026 - Transport på strekinga bom Veodalen til Glitterheim - Hallvard Lunde		2026/7371
36/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - dispensasjon - 2026 - drone - terrengkartlegging - Universitetet i Oslo		2026/7014
37/2026	Delegert sak - Dispensasjon - Utladalen LVO - 2026 - Motorferdsel - Helikopter - Frakt av materialar og utstyr - Kyrkjevåtnet - Årdal JFF		2026/9772
38/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2026 - 2030 -Bruk av helikopter for transport av kjøtt i samband med jakt - Utladalen Sameiege		2026/9483
39/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - transport til Glitterheim - Tor Vegar Vatne		2026/8947

40/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - Tyin - Koldedalsvegen - Koldedalsvatnet - bruk av drone og motorferdsel - 2026 - TV-serie - Team Pølsa sesong 3 - Teddy TV - NRK	X	2026/8151
41/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - Tyinoset - Koldedalen - bruk av drone og motorferdsel - 2026 - 2030 - snøskuter - inspeksjon og vedlikehold av kraftlinje - Vang Energiverk AS		2026/8970
42/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av bergartsprøver - geologisk kartlegging - Stephen Michalchuk		2026/7012
43/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - Årdal - Fremre Hjelledalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - frakt av materialar og utstyr for oppsetting av sel - Terje Hetle		2026/6613
44/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Nautgardstinden - bruk av drone - 2026 - feltarbeid - Universitetet i Bergen - Jan Kopecny		2026/8127
45/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - dispensasjon - motorferdsel berrmark - drone - 2026 - inspeksjon av kraftlinje til hytte i Koldedalen - Straumnett for Hydro Energi AS		2026/8891
46/2026	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Gjende - motorferdsel - 2026 - 2030 - snøskuter - motorbåt - overvåking av store innsjøer - Norsk institutt for naturforskning NINA - Norsk institutt for vannforskning NIVA - Akvaplan-niva		2026/8525
47/2026	Delegert vedtak - Utladalen LVO - Årdal - Vettisvegen - motorferdsel - 2026 - traktor - opprydding etter byggearbeid på brua til Brendeteigen - DNT Oslo og Omegn		2026/8231
48/2026	Dispensasjon - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - 2026 - Motorferdsel - Helikopter - Transport av utedo, materialer, utstyr og personell til Skogadalsbøen - DNT Oslo og Omegn		2026/7393
49/2026	Delegert sak - Dispensasjon - Utladalen LVO - Luster - Guridalen - Skogadalsbøen - motorferdsel - 2026 - helikopter - Utvida tidsrom for transport av materialar, utstyr og proviant - Utladalen Sameige		2026/7135
50/2026	Søknad - Utladalen LVO - Tyin - Koldedalsvegen - Koldedalsvatnet - bruk av drone og motorferdsel - 2026 - TV-serie - Team Pølsa sesong 3 - Teddy TV - NRK	X	2026/8151
51/2026	Delegert vedtak - Dispensasjon - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - 2027 - 2030 - Bruk av snøskuter og helikopter i samband med buføring av sauer og for frakt av varer og utstyr i samband med gjeting av sauer - Utladalen Sameige		2026/9485
ST 38/2026	Klagebehandling - Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av		2026/7012

ST 35/2026 Godkjenning av innkalling og dagsorden
 ST 36/2026 Referatsaker
 Nyval av varamedlem - Vang - Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - valg og konstituering - 2024 - 2027 2023/14594
 Inspeksjonsrapport - Jotunheimen NP - Lom - opprusting og utviding av Memurubu Kraftverk - Memurubu turisthytte AS - Kleppconsult AS 2018/618
 Ultraløp - Avklaring og avslutting av sak i Miljødirektoratet 2023/338
 Utladalen LVO - Skjøtselsavtale - Slått av slåtteeeng i Heimre Hjelledalen - Øyvind Hjelte 2026/4320
 Utladalen LVO - Skjøtselsavtale - Slått og rydding av kratt - Guridalen - Skogadalsbøen - 2026 - Utladalen Sameige 2026/4320
 Jotunheimen NP - Skjøtselsavtaler - Styrt beite - Slått og rydding av seterkrve - Storådalen beitelag 2025/11936
 JOTUNHEIMEN NASJONALPARK - SKJØTSEL VED GJENDEBU 2026 - Styrt beite - Storådalen beitelag 2025/11936
 Endringsvedtak - Utladalen LVO - Årdal - Gravdalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - frakt av materialar og utstyr - oppføring av ny bru - Årdal Turlag 2026/5093
 Administrativ uttale - Årdal - kommunedelplan for naturmangfald 2026 - 2038 - høyring og offentlig ettersyn 2026/10223
 Søknad - Jotunheimen NP - Luster - Fannaråkhytta - byggetiltak - 2026 - tilbygg og ombygging - DNT Oslo og Omegn 2026/7438
 ST 37/2026 Delegerte vedtak
 23/2026 Delegert vedtak - Dispensasjon - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - el-sykkel - filmproduksjon for Utladalen nasjonalparksenter - Falkeblakk AS 2026/4392
 24/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Lom - Glitterheim turisthytte - motorferdsel - 2026 - restaureringsarbeid og forsikringsak - DNT Oslo og Omegn 2026/6081
 25/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2026 - 2027 - innsamling av moser og bergartsprøver - Biofokus - Universitetet i Oslo 2026/5776
 26/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2026 - innsamling av mikrosopper - Norsk institutt for naturforskning NINA 2026/5087
 27/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Utladalen LVO - Årdal - Gravdalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - frakt av materialar og utstyr - oppføring av ny bru - Årdal Turlag 2026/5093
 28/2026 Delegert vedtak - delvis avslag - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - bruk av drone - 2026 - TV-produksjon - Ekspedisjonen - NRK - Strix Rakett Novemberfilm 2026/4865
 29/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Utladalen LVO - Delvis innvilgelse av dispensasjon - endring av opptaksområde - bruk av drone - 2026 - TV-produksjon - Ekspedisjonen - NRK - Strix Rakett Novemberfilm 2026/4865
 30/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - helikopter - Utsifting av bruer over Hellstuguåe - Nordplan for DNT Oslo og Omegn 2026/7065
 31/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Utladalen LVO - Årdal - Stølsmaradalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av materialar og utstyr til ny bru - DNT Oslo og Omegn 2026/7171
 32/2026 Endringsvedtak - Utladalen LVO - Årdal - Stølsmaradalen - motorferdsel - 2026 - helikopter - transport av materialar og utstyr til ny bru - DNT Oslo og Omegn 2026/7171
 33/2026 Gjendebu - Utbedring av renseanlegg - Godkjenning av tilleggsturer 2025/221
 34/2026 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Luster - Skagastølsdalen -

Arkivsaksnummer: 2026/7012-4

Saksbehandlar: Kari Sveen

Dato: 03.09.2026

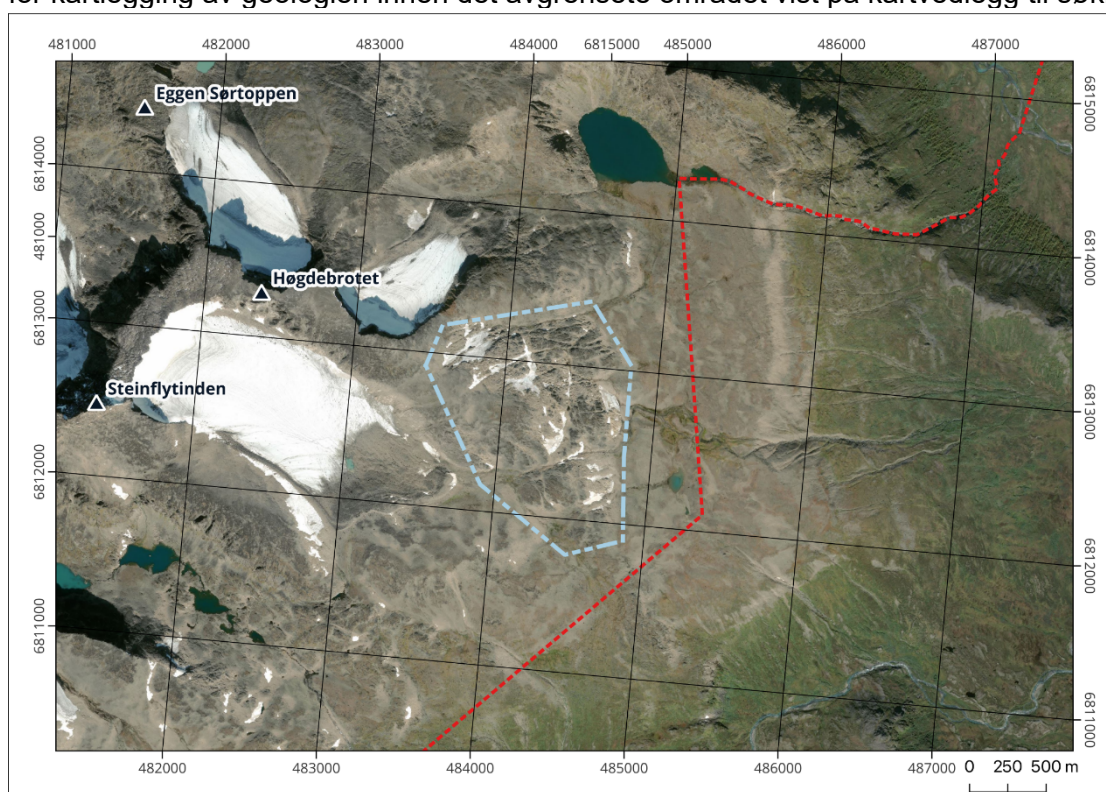
Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	38/2026	10.09.2026

Klagebehandling - Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av bergartsprøver - geologisk kartlegging - Stephen Michalchuk

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen tar klagen fra *Stephen Michalchuk* til følge, og endrer ordlyden i sjuende kulepunkt angående bruk av drone i det delegerte vedtaket til følgende:

- Med hjemmel i naturmangfoldlova § 48, 1. ledd, første alternativ, jf. § 4 i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14, får Stephen Michalchuk tillatelse til bruk av drone for kartlegging av geologien innen det avgrensede området vist på kartvedlegg til søknaden

- Dronen opereres av godkjent dronepilot Hans Jørgen Kjøll, og kan flys i inntil 10 meters høyde over bakken og i inntil 50 meters avstand fra piloten.
- Dispensasjonen gjelder for 2026 og 2027, i tidsrommet etter 1. juli hvert år.

Med disse vilkårene blir ikke dronebruken vurdert å være i strid med verneformålet eller å påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. vilkår for dispensasjon etter naturmangfoldlova § 48.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saka

1. Søknad av 10.06.26 Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av bergartsprøver - geologisk kartlegging - Stephen Michalchuk
2. Delegert vedtak 03.07.26
- Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av bergartsprøver - geologisk kartlegging - *Stephen Michalchuk*
3. Klage av 10.07.26
Jotunheimen NP - Gjendealpene - bruk av drone - 2026 - 2027 - innsamling av bergartsprøver - geologisk kartlegging - *Stephen Michalchuk*

Saksopplysninger

Stephen Michalchuk søkte om tillatelse til bruk av drone og innsamling av bergartsprøver innen område øst for Steinflytinden og Høgdebrotet, markert på kartvedlegg til søknaden.

Søknaden ble behandlet med utgangspunkt i disse opplysningene, der behovet for drone er beskrevet slik i tekst uthevet med gult:

For this project, I plan to:

- *Map the occurrences of the relevant fault rocks within selected areas of the park. My main interests are in the Gjendesalpene (see attached map). It may be helpful to fly a small drone (<250g) <5m above the rock surface to obtain photogrammetry of large areas of interest. Otherwise, photogrammetry with a handheld DSLR is fine and a drone is not strictly required for my research.*
- *Collect small hand samples using only a geological hammer (no drill, no saw).*

Han fikk tillatelse til å ta ut bergartsprøver, men på grunnlag av opplysningene i søknaden om nødvendighet for bruk av drone ble det gitt avslag på denne del av søknaden

Delegert vedtak 03.07.26 gav tillatelse til innsamling av prøver, og avslag på bruk av drone:

Med hjemmel i naturmangfoldlova § 48, 1. ledd, første alternativ, jf. § 4 i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14, får Stephen Michalchuk (Post Doctoral Research Assistant - Institute of Geology - Tectonics & Structural Geology Group - Johannes Gutenberg Universität Mainz) dispensasjon fra § 3 pkt. 1.1 i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark, for innsamling av små bergartsprøver i tråd med søknad av 10.06.2026. Dispensasjonen innebærer at det er anledning til å bruke meisel/hammer for å ta ut små bergartsprøver for å øke kunnskapen om geologien i Gjendealpene i Jotunheimen.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder innen det avgrensede undersøkelsesområdet sørøst for Steinflytinden og Høgdebrotet, som vist på kartvedlegg til søknaden.
- Tillatelsen gjelder for 2026-2027, og innsamling legges til etter 1. juli hvert år for å unngå unødige forstyrrelser i hekke- og ynglesesong.
- Steinprøver av håndstørrelse kan hakkes løs med håndredskap/hammer og tas med.
- Det skal bare samles inn det som er nødvendig for dokumentasjon og analyser.
- Prøvetakingspunktene skal være så diskrete som mulig for å unngå skjemmende spor i landskapet. Unngå uttak som kan skade vegetasjonen på stedet.
- Ferdsele i forbindelse med innsamlingen skal skje til fots.
- **Det benyttes håndholdt speilreflekskamera for fotografering i stedet for drone.**
- Tillatelsen skal tas med under feltarbeidet, som utskrift eller nedlasta på telefonen.
- Det skal ved avslutta prosjekt sendes en rapport til nasjonalparkforvaltninga om undersøkelsene. Det er positivt at resultatene blir publisert som åpent tilgjengelige vitenskapelige artikler i samarbeid med kolleger ved Universitetet i Oslo og internasjonalt.

Med disse vilkårene blir ikke innsamlinga vurdert å være i strid med verneformålet eller å påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. vilkår for dispensasjon etter naturmangfoldlova § 48.

Vedtaket ble påklaget ved e-post av 10.07.26:

"Thank you very much for granting me an exemption to collect small rock samples in Jotunheimen National Park according to your decision letter sent on July 3, 2026.

I greatly appreciate the opportunity to carry out this research, which will provide an updated, modern scientific description of the area's fault rocks and tectonic history and strengthen the geological knowledge base for park management and public outreach.

I would like to respectfully appeal the part of the decision that denies the use of a drone and request a very limited permission for drone use.

In your assessment, you note that drone use is "not considered strictly necessary for the research" and that permission within the green zones is only considered when it is "deemed absolutely necessary to achieve the desired result". I understand this strict practice, but for this project the drone is in practice necessary to properly document the key outcrops under Steinflytinden and Høgdebrotet, which cannot be studied in equivalent form outside the protected area.

Low-level drone photogrammetry will provide continuous, high-quality overview images and models that are important both for robust scientific interpretation and for the non-technical Norwegian summary and other materials that can be used in information boards, brochures or digital content, as requested in the decision.

To address concerns about disturbance and precedent in the green zone, I propose the following strict limitations:

- *Use of a small drone under 250 g, flown only within approximately 50 m of the operator and at low altitude (maximum 10 m above ground).*
- *Short flights limited to documentation of specific outcrops, avoiding popular viewpoints, marked trails and culturally sensitive sites, in line with the existing conditions for minimising visual and physical impact.*

- *No flights if reindeer or other sensitive fauna are present, and operations only after 1 July, consistent with the current permit conditions to avoid disturbance during the breeding and nesting season.*

For the fieldwork I will be joined by my colleague Dr. Hans Jørgen Kjøll (University of Oslo), a registered and experienced drone operator. He has extensive experience flying drones in sensitive mountain environments in Norway and in protected areas such as Sarek National Park in Sweden, and he will be responsible for piloting the drone in accordance with Norwegian regulations and any conditions set by the park.

With these restrictions, drone use becomes an environmentally sound and tightly controlled tool to achieve the aims of the project: increasing the geological knowledge base of the Gjendealpene area, providing high-quality documentation and maps to park management, and delivering accessible results in line with naturmangfoldlova § 48, without conflicting with the purpose of protection or significantly affecting the conservation values.

I fully recognise the strict practice concerning drone dispensations in the green zones, and I hope that, in light of the specific documentation needs and the narrow operating framework outlined above, it may be possible to reconsider the drone aspect of the permit.”

Vedlagt klagen er dronesertifikat for Hans Jørgen Kjøll, som vil bistå med fotograferingen.

I klagen blir dronebruken beskrevet som nødvendig, noe som er en endring i forhold til opprinnelig søknad. I klagen beskrives planlagt bruk også mer detaljert når det gjelder flyhøyde og avstand til dronepilot.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhold av reviderte vedtekter gjeldende fra 19.01.2024. Styret har i møte 12.09.24 delegert til nasjonalparkforvalter å gjøre vedtak i kurante saker etter de spesifiserte dispensasjonshjemlene og i saker etter nml § 48 med etablert forvaltningspraksis. Ved første gangs behandling ble saka behandlet administrativt. Klagesaka legges fram for nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Verneforskrift for Jotunheimen av 14.11.14, § 3 pkt. 1.1 har forbud mot inngrep i landskapet:

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er verna mot inngrep av ein kvar art, medrekna oppføring og ombygging av varige eller mellombelse bygningar, gjerde, anlegg og innretningar, riving av bygningar, parkering av campingvogner, bubilar, maskiner og liknande, opplag av båtar, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, fjerning eller øydelegging av biologisk og geologisk materiale i grotter, graving, utfylling og lagring av masse, sprenging og boring, bryting av stein, mineralar og fossil og fjerning av større stein og blokker, drenering og anna form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, framføring av luft-

og jordleidningar, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stiar, løyper og liknande. Opplistinga er ikkje uttømmjande.

Det er anledning til å drive forskning i nasjonalparken, men det er ingen spesifisert hjemmel for å ta ut stein eller annet materiale for forskningsformål. En dispensasjon må derfor behandles etter den generelle dispensasjonshjemmelen i § 4 i verneforskrifta, jf. § 48 i naturmangfoldlova.

§ 3 pkt. 7.3 har forbud mot bruk av drone, og en dispensasjonssøknad for bruk av drone må også behandles etter naturmangfoldlova § 48.

Naturmangfoldlova

§ 48 første ledd åpner for at «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig - -*» Begge vilkår må være oppfylt.

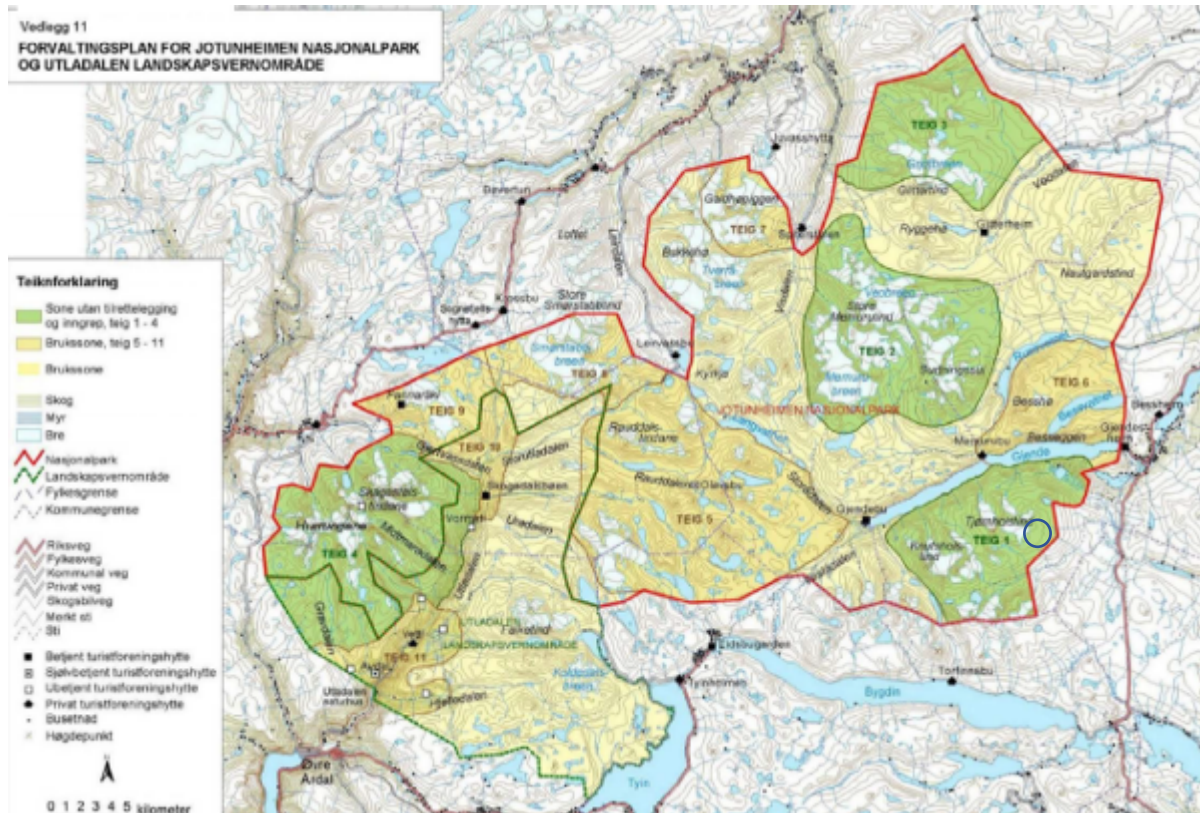
Alle tiltak skal også vurderes etter naturmangfoldlovas §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Forvaltningsplan (utkast 2008)

Forvaltningsplanen er ikke oppdatert, men utkast fra 2008 er brukt som veiledende dokument. Kartet under viser sonedelinga i utkastet til forvaltningsplan.

Undersøkellesområdet ligger i grønn sone, Teig 1 - Øvre Leirungsdal-området, med slike retningslinjer:

«Inga ny tilrettelegging eller nye inngrep. - - - »

Det er streng dispensasjonspraksis innen de grønne sonene.

Forsking er omtalt i kap. 8.17. *FORSKING OG UNDERVISING: «I eit område med urørt natur og verdfullt naturlandskap som i Jotunheimen og Utladalen vil det vere interessant å gjennomføre ei rekkje ulike forskingsprosjekt både innan ureining, dyre- og planteliv og samfunnet sin bruk av områda til m.a. rekreasjon og friluftsliv. Verneområda vil ha aukande verdi som type- og referanseområde ettersom utbygging skjer i andre område. Forsking er også viktig for verneområda for å auke kunnskapen om områda og kva for ein verdi dei har for samfunnet. Etter framlegg til verneforskrifter (§ 4 NP og i LVO) kan fylkesmannen gi løyve til vitenskaplege undersøkingar når dette ikkje strir mot formålet med vernet. Forskingsprosjekt som like gjerne kan leggjast utanfor verneområda, bør – dersom dei medfører inngrep og/eller motorferdsel - leggjast andre stader utanfor verneområda.»*

Presedens

Det er etablert praksis om å tillate innsamling til forskningsformål og kartlegginger når det er sannsynliggjort at det ikke er tilsvarende lokaliteter utenom verneområdet.

Det er svært streng praksis for bruk av drone, og da særlig innen de grønne sonene. Det er svært mange søknader om bruk av drone i Jotunheimen og Utladalen, og faren for presedens må derfor vurderes svært nøye.

Vurdering

Vurderinger i den delegerte saka av 03.07.26 er gjengitt i skyggelagt tekst under. Avslaget på bruk av drone er påklaget. Avslaget er gjort med utgangspunkt i etablert praksis innen de grønne sonene, der prinsippet er å unngå all unødig dronebruk her. Når søkeren selv i første henvendelse opplyser at drone ikke er strengt nødvendig, blir dette lagt til grunn.

Forskningsprosjektet fokuserer på forkastningsbergarter dannet av små, gamle jordskjelv under veksten og kollapsen av den kaledonske fjellkjeden. Jotunheimen er valgt som undersøkelsesområde fordi en her finner usedvanlig godt eksponert berggrunn og ferske steinflater i høyalpint terreng, noe som gir ideelle forhold for å studere disse småskala forkastningene. Eksisterende publisert arbeid om disse strukturene i Jotunheimen er svært begrenset, og med moderne analysemetoder kan prosjektet bidra til økt forståelse av den geologiske historien og prosessene som har formet de norske høyfjellene. Gjennom prosjektet vil Michalchuk kartlegge forekomsten av relevante forkastningsbergarter innenfor utvalgte områder, og kartutsnitt vedlagt søknaden viser et område innunder Steinflytinden og Høgdebrotet i Gjendealpene. Det er søkt om kun små håndprøver som tas ut med geologisk hammer, og ingen bruk av motoriserte redskaper. Det vil ved prøvetaking bli lagt vekt på å minimere visuell og fysisk påvirkning ved å bare ta det som er nødvendig for vitenskapelig analyse, og å unngå utsiktspunkter, stier og kultursensitive lokaliteter.

Søknaden av 10.06.26 viser til interessante geologiske forekomster innen nasjonalparken, slik at det er et forskningsprosjekt som ikke kan gjennomføres utenom verneområdet.

Det er ønskelig å kunne fly en liten drone i lav høyde over fjelloverflaten for å få fotogrammetri av store områder av interesse, men også håndholdt speilreflekskamera kan fungere. Drone er ikke vurdert som strengt nødvendig for forskningen. Tillatelse til bruk av drone innen de grønne sonene blir bare vurdert når det anses som helt nødvendig for å oppnå ønsket resultat.

Forskningsprosjektet vil kunne bidra til å øke den geologiske kunnskapsbasen. Alle viktige resultater og kart vil bli gjort tilgjengelig for nasjonalparkforvaltningen, inkludert et ikke-teknisk sammendrag på norsk som kan brukes til informasjonstavler, brosjyrer eller digitalt innhold. Arbeidet utføres av fagperson som kan vurdere hvor mye en kan samle uten at det

går ut over de geologiske verneverdiene. Forvaltninga kan få nyttig informasjon og økt kunnskap om gjennom rapportering av resultatene fra omsøkt innsamling i nasjonalparken.

Naturmangfoldlova § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I forbindelse med vern av Jotunheimen 1980 ble det ikke gjort like grundige forundersøkelser med tematiske brukerrapporter, slik praksis er i nyere verneprosesser. Undersøkelser som kan øke det geologiske kunnskapsgrunnlaget er derfor nyttige.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovas §§ 8 - 12 skal legges til grunn – jf. § 7.

§ 8 *Kunnskapsgrunnlaget*: Formålet med den omsøkte aktiviteten er å bidra til å styrke det geologiske kunnskapsgrunnlaget, og det må kunne hentes ut steinprøver for nærmere analyser for å få fram den nødvendige kunnskapen. Kunnskap om naturmangfold er tilfredsstillende. I Artskart er det registrert en forekomst av rødlistearten fjellbunke - *Deschampsia alpina* (NT). Uttak av små steinprøver kan skje uten å røre ved vegetasjonen.

Søk i *askeladden.ra.no* viser ikke registrerte kulturminner innen undersøkelsesområdet.

§ 9 *Føre-var-prinsippet*: Det antas at det er liten fare for ukjente negative konsekvenser for verneverdiene ved omsøkt innsamling. Innsamling blir utført av fagperson som kan vurdere omfang av innsamlinga, slik at det ikke vil gå ut over verneverdiene i innsamlingsområdet. Bergartsprøvene som er nødvendige er små (håndstørrelse), så innsamlinga blir ikke vurdert å gå ut over geologiske verneverdier eller sette synlige spor i landskapet.

§ 10 *Økosystemtilnærming og samlet belastning*: Den omsøkte aktiviteten blir ikke vurdert å medføre merkbare konsekvenser for økosystem og verneverdier.

§ 11 *Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver*: Ikke vurdert som relevant.

§ 12 *Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*: Innsamling skjer uten bruk av motoriserte hjelpemiddel. Det ønskes bruk av drone for å få best mulig oversiktsbilde av de geologiske strukturene, men drone anses ikke som helt nødvendig. Av hensyn til presedensvirkning vil vi ikke anbefale bruk av drone, siden dette ikke anses som strengt nødvendig.

Vurdering av klagen, angående bruk av drone, jf. sjuende kulepunkt i delegert vedtak:

Klager ønsker omgjøring av dette punktet:

- *Det benyttes håndholdt speilreflekskamera for fotografering i stedet for drone.*

Det delegerte vedtaket ble gjort på grunnlag av opplysningene i opprinnelig søknad om at han også kunne bruke håndholdt kamera i stedet for drone. Etablert praksis gjennom flere tidligere vedtak er at en er særlig restriktiv med all bruk av drone innen de grønne sonene, da hver tillatelse kan bidra til presedensvirkning og stor samla belastning over tid.

Han uttrykker forståelse for den strenge praksisen i de grønne sonene, men konkluderer i klagen med at drone *likevel* er nødvendig for å få oversiktsbildene med alle detaljer for å kunne kartlegge geologien i området:

“I understand this strict practice, but for this project the drone is in practice necessary to properly document the key outcrops under Steinflytinden and Høgdebrotet, which cannot be studied in equivalent form outside the protected area.”

Han viser videre til at dronen skal flys lavt over terrenget (inntil 10 m) og hele tiden i nærheten av dronepiloten (inntil 50 m), slik at faren for utilsiktet forstyrrelse er minimal. Sertifisert dronepilot vil bistå med nødvendig fotografering. En slik bruk vil i liten grad virke

forstyrrende. Når det gjelder dronebruken og presedensvirkning her så vil begrenset lavtflyging i et avgrenset område i forbindelse med kartlegging/forskning ikke skape presedens i forhold til de vanligste dronesøknadene, som i stor grad går på naturlandskap- og turfotografering i regi av ulike film-/Tv-produksjoner og private grupper og enkeltpersoner som ønsker å filme egne turer. Søknaden skiller seg vesentlig fra slike søknader. Det er i gule soner gitt noen dispensasjoner for forskningsformål, men selv om denne lokaliteten ligger i det som betegnes som grønn sone så vil det også i de grønne sonene være nyttig å få best mulig kartlegging for å øke kunnskapen om geologien i området.

Konklusjon

Bruken av nasjonalparken til innsamling i områder der en ønsker mer kunnskap vil ikke være i konflikt med verneformålet eller svekke verneverdiene i området. Tiltaket vil gi økt kunnskap, og er av stor faglig interesse. Fordelene blir vurdert som klart større enn ulempene. Uttaket av bergartsprøver vil ikke være av slik omfang at det kan medføre fare for skader eller synlige spor i landskapet, og fotografering med drone vil gi mer detaljert og tydeligere kartlegging av geologien på stedet. Dronebruken skjer utenom særlig sårbare områder og utenom hekkesesong. Aktiviteten skiller seg fra annen dronebruk ved at det er knytta til forskning som gir økt kunnskap om et geologisk interessant område i nasjonalparken og at det her flys lavt over terrenget (inntil 10 meters høyde) og hele tiden nær dronepiloten (maks avstand 50 meter), slik at faren for forstyrrelser er minimal.

Forvaltninga ber om tilgang til eventuelle fagrapporter/artikler fra undersøkelsene. Vi vil videre sette stor pris på å få et ikke-teknisk sammendrag på norsk som kan brukes til informasjonstavler, brosjyrer eller digitalt innhold rettet mot publikum.

ST 39/2026 Eventuelt